

Leda hållbar utveckling - stödmaterial för dig som utbildar

Framför dig har du nu stödmaterial för utbildare på hållbarhetskursen, varsågod!

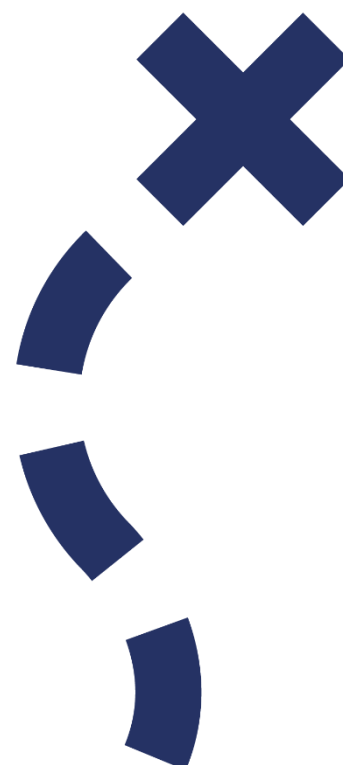
Materialet innehåller konkreta tips och exempel på hur man kan genomföra kursen och syftet med materialet är förstås att underlätta jobbet för staber och scoutkårer som förverkligar kursen. Välj ut de bästa bitarna och gör en hållbarhetskurs som passar just er och era deltagare!

Även om Leda hållbar utveckling innehåller mycket material att gå igenom är det viktigt att komma ihåg att ha roligt under utbildningen!

I samband med varje aktivitet finns olika idéer för hur de kan förverkligas. För vissa aktiviteter räcker det att använda ett av tipsen, för andra är det bra att använda flera. Utbildaren bedömer på hur många olika sätt en viss aktivitet behöver behandlas för att deltagarna ska uppnå kunskapsmålen. Aktiviteterna kan delas upp i mindre helheter och med hjälp av exempelvis lekar kan man lätta upp utbildningen.

Varje kurs är unik, men vi rekommenderar följande ordning för aktiviteterna:

FN, Parisavtalet och målen
Målen för ekologisk hållbarhet
Insikt i ekologisk hållbarhet
Ekologisk hållbarhet konkret
Självreflektion
Målen för social hållbarhet
Insikt i social hållbarhet
Social hållbarhet konkret
Självreflektion
Målen för ekonomisk hållbarhet
Insikt i ekonomisk hållbarhet
Ekonomisk hållbarhet konkret
Självreflektion
Internationella dagar
Omvärldsbevakning
Kommunicera hållbar utveckling
Självreflektion

Aktiviteter

FN, Parisavtalet och målen

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren bekantar sig med FN och får lära sig vad som står till grund för Parisavtalet. Hen får lära sig varför de globala målen för hållbar utveckling skapades och vem som har skrivit under att uppnå dem.

Kunskapsmål

Deltagaren vet vad de globala målen för hållbar utveckling är och vad de grundar sig på. Hen vet att även Finland har lovat att uppnå målen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- vet vad de globala målen är grundade på och varför de är viktiga
- förstår att Finland arbetar för att uppnå målen för hållbar utveckling

Teoretisk bakgrund

Målen och deras delmål finns beskrivna på följande sidor:

<https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

<https://www.globalamalen.se>

Miljöministeriet sammanfattar parisavtalet på sin sida: <https://ym.fi/sv/klimatavtalet-fran-paris>

Naturskyddsföreningen sammanfattar parisavtalet i sju frågor på sin sida:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/7-fragor-om-parisavtalet/>

Praktiska tips inför utbildningen

- Presentera Parisavtalet och de globala målen, diskutera tillsammans vad det innebär och vilket ansvar länderna har gått in för.
- Gör en tipsrunda med frågor kring Parisavtalet, länderna som skrivit under och de 17 målen för hållbar utveckling. Gå igenom svaren tillsammans efteråt.

Målen för ekologisk hållbarhet: 6, 13, 14, 15

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren bekantar sig med de globala målen för ekologisk hållbarhet, och vilka åtgärder som skall uppnås globalt genom delmålen. Hen får en uppfattning om vad som menas med ekologisk hållbarhet och hurdana aktiviteter som hör dit.

Kunskapsmål

Kursdeltagaren får insikt i vilka åtgärder som skall uppnås globalt för att främja den ekologiska hållbarheten.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- vet vad ekologisk hållbarhet handlar om.
- förstår vilka åtgärder som görs globalt för den ekologiska hållbarheten.
- vet hur ekologisk hållbarhet kan se ut i praktiken.

Teoretisk bakgrund

De globala målen för ekologisk hållbarhet är mål 6: Rent vatten och sanitet för alla, mål 13: bekämpa klimatförändringarna, mål 14: hav och marina resurser samt mål 15: ekosystem och biologisk mångfald.

Målen och deras delmål finns beskrivna på följande sidor:

<https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

<https://www.globalamalen.se>

Praktiska tips inför utbildningen

- I grupper läsa igenom och diskutera målen med stödfrågor, sedan diskutera alla tillsammans och dela tankar och funderingar
- Berätta för deltagarna vilka målen och delmålen är, deltagarna får sedan sortera saker till de olika målen för att komma ihåg. Gemensam diskussion
- Tipsrunda om målen och delmålen med frågor som diskuteras. Gemensam diskussion för att dela idéer och funderingar

Insikt i ekologisk hållbarhet

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får större insikt om delar av målen för ekologisk hållbarhet. Hen lär sig om vad som påverkar naturens hälsa och hur vi kan hjälpa naturen må bättre. Deltagaren förstår vad biologisk mångfald är och på vilket sätt den är viktig.

Kunskapsmål

Deltagaren lär sig om hur naturen påverkas av människans aktiviteter. Hen förstår att det finns olika sätt att använda naturens resurser och att människan är beroende av naturen. Deltagaren vet vad biologisk mångfald är och varför den är viktig.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Förstår kopplingen mellan människans aktiviteter och naturens mående
- Förstår att människan är beroende av naturen och dess resurser för att överleva
- Vet vad biologisk mångfald är och varför den är viktig
- Känner till tre konkreta saker man kan göra/tänka på

Teoretisk bakgrund

- Förstår kopplingen mellan människans aktiviteter och naturens mående
 - Aktiviteter som släpper ut koldioxid eller kemikalier, eller aktiviteter som förskjuter naturens gränser gör att naturen och den biologiska mångfalden mår sämre
 - Aktiviteter som undviker utsläpp, eller aktiviteter som samarbetar med naturen och dess processer gör att naturen och den biologiska mångfalden mår bättre
 - Stor biologisk mångfald ökar naturens förmåga att anpassa sig till förändring
- Förstår att människan är beroende av naturen och dess resurser för att överleva
 - Människan behöver bl.a. trä, vatten, ren luft, mat, pollinering för odling...

Tips på källor som berättar om kopplingen mellan människa och natur:

WWF:s Living planet report (på engelska) berättar om relationen mellan människa och natur och hur läget ser ut nu. Det finns en rapport riktad till ungdomar som ger en tydlig helhetsbild. Rapporten tar upp varför det är viktigt att naturen mår bra, hur människans aktiviteter har påverkat naturens hälsa samt vad man kan göra för att

hjälpa naturen må bättre. Du hittar rapporten som PDF länk längre ner på sidan:

<https://livingplanet.panda.org/en-gb/>

Direkt länk till rapporten för ungdomar (från 2020):

<https://f.hubspotusercontent20.net/hubfs/4783129/LPR/PDFs/ENGLISH%20-%20YOUTH.pdf>

Det finns även en sammanfattning av 2020 rapporten på svenska. Kopplingen mellan mänskliga aktiviteter och naturens mående beskrivs på s. 6. Den biologiska mångfalden och dess värde beskrivs tydligt på s. 6 samt 22 och 23.

Sammanfattningen hittas här: <https://www.wwf.se/dokument/living-planet-report-2020-svensk-sammanfattning/>

WWF:s artikel om hållbart jordbruk och dess effekt på biologisk mångfald hjälper oss förstå kopplingen mellan jordbrukets aktiviteter och naturens hälsa. De talar om det svenska jordbruket, vilket är mycket likt det finska. <https://www.wwf.se/mat-och-jordbruk/hallbart-jordbruk/>

Tips på konkreta handlingar man kan göra för att minska negativ klimatpåverkan:

Marthaföreningens artikel om miljövänlig rengöring hjälper oss välja produkter som är bra att använda på till exempel utflykter och hajker:

<https://www.martha.fi/vardagskunskap/kemikaliesmarta-rengoringsmedel>

Marthaföreningens artikel om plaster hjälper oss förstå varför plast kan vara problematisk och vilken sorts plast man helst skall välja. Det kan vara bra vid anskaffning av ny utrustning till kåren: <https://www.martha.fi/vardagskunskap/sa-valjer-du-trygga-plaster>

WWF:s artikel om hållbarare matvanor hjälper oss förstå hur vi kan äta mer miljövänligt: <https://www.wwf.se/mat-och-jordbruk/vad-ska-jag-ata/>

Praktiska tips inför utbildningen

- Diskutera hur vår användning av marken påverkar den biologiska mångfalden
- Bjud in bonde att berätta hur hen tar hand om sin mark och vad som påverkar skörd/produktion
- Ta upp vilka mänskliga aktiviteter som påverkar vattnet (fiske, utsläpp av ämnen, båttrafik...)
- Reflektera över vilka produkter som används på utfärder (t.ex. diskmedel)
- Bjud in kunnig att berätta om användning av vatten och påverkan på vattnets hälsa
- Diskutera vad biologisk mångfald möjliggör för människor
- Använd bilder på mänskliga aktiviteter och diskutera hur aktiviteten gynnar/förstör miljöns/vår egen hälsa

Ekologisk hållbarhet konkret

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren repeterar vad som tagits upp om ekologisk hållbarhet och vilka konkreta tips som tagits upp. Hen funderar hur det kan användas i vardagen eller i kårverksamheten.

Kunskapsmål

Deltagaren kommer ihåg sina lärdomar om ekologisk hållbarhet och kan omvandla dem till konkreta handlingar för vardagen eller kårverksamheten.

Kunskapen innebär i praktiken att:

- Deltagaren kan använda det hen lärt sig som konkreta handlingar i vardagen eller kårverksamheten
- Deltagaren ökar sin kreativitet för hållbara lösningar och initiativ

Praktiska tips inför utbildningen

- Reflektera över vad som tagits upp om ekologisk hållbarhet
- Ta upp konkreta saker som kommit upp i de tidigare passen
- Diskutera tillsammans vad man kan göra i vardagen eller scoutverksamheten
- Öppen diskussion efter en stund av individuell tid att reflektera
- Deltagaren skriver 3-5 saker som tagits upp över de tidigare passen och ger förslag på hur dessa kan se ut i praktiken, gemensam diskussion
- I grupper komma skriva ner så många konkreta saker som de kan komma på, sedan berättar, jämför och diskuterar grupperna sina anteckningar med varandra
- Ta upp vad deltagarna lärt sig under tidigare pass, dela några konkreta saker man kan göra och spinn vidare tillsammans för att komma på flera

Självreflektion

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får egen tid att reflektera över den egna relationen till frågorna inom ekologisk hållbarhet. Hen får för sig själv beskriva en hållbarare framtid som kan fundera som sikte för egna handlingar för hållbar utveckling.

Kunskapsmål

Deltagaren processar verkligheten och förstår sin egen relation till frågorna inom ekologisk hållbarhet. Hen kan föreställa sig en hållbarare framtid som fungerar som sikte för den egna hållbara utvecklingen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Kan hantera verkligheten
- Förstår sin egen roll i den hållbara utvecklingen
- Kan tänka positivt och hoppfullt om framtiden och sina egna handlingar

Teoretisk bakgrund

Stödfrågor:

- Hur påverkar (det vi lärt oss om) mig?
- Vilka känslor väcks, och hur kan jag hantera dem?
- Vad är min roll?
- Vad är mitt ansvar?
- Vad kan jag göra?

Praktiska tips inför utbildningen

- Deltagarna får en utsatt tid och stödfrågorna och tar egen tid för reflektioner, deltagaren har anteckningsmaterial för att skriva ner sina tankar.
- Deltagarna får brevmaterial och skriver ner sina tankar med hjälp av stödfrågor. Brevens försluts och öppnas efter avslutad utbildning.
- Deltagaren beskriver hur en hållbarare framtid kunde se ut enligt hen, visionen kan fungera som en personlig kompass

Målen för social hållbarhet: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 16

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren bekantar sig med de globala målen för social hållbarhet, och vilka åtgärder som skall uppnås globalt genom delmålen. Kursdeltagarna funderar tillsammans på de olika målen.

Kunskapsmål

Kursdeltagaren får insikt i vilka åtgärder som skall uppnås globalt för att främja den sociala hållbarheten. Hen får tid att reflektera över målen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Vet vad som menas med social hållbarhet
- Förstår vilka åtgärder som görs globalt för den sociala hållbarheten
- Vet hur social hållbarhet kan se ut i praktiken

Teoretisk bakgrund

De globala målen för ekologisk hållbarhet är mål 1: ingen fattigdom, mål 2: ingen hunger, mål 3: god hälsa och välbefinnande, mål 4: god utbildning, mål 5: jämställdhet, mål 7: hållbar energi för alla, mål 11: hållbara städer och samhällen samt mål 16: fredliga och inkluderande samhällen.

Målen och deras delmål finns beskrivna följande sidor:

<https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>
<https://www.globalamalen.se>

Praktiska tips inför utbildningen

- I grupper läsa igenom och diskutera målen med stödfrågor, sedan diskutera alla tillsammans och dela tankar och funderingar
- Berätta för deltagarna vilka målen och delmålen är, deltagarna får sedan sortera saker till de olika målen för att komma ihåg. Gemensam diskussion
- Tipsrunda om målen och delmålen med frågor som diskuteras. Gemensam diskussion för att dela idéer och funderingar

-

Insikt i social hållbarhet

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får större insikt om delar av målen för social hållbarhet.

Kunskapsmål

Deltagaren bekantar sig med olika sociala frågor och funderar över hur frågorna kan synas i scoutverksamheten. Hen reflekterar över olikheter mellan Finland och andra delar av världen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Är medveten om att sociala frågor inte alltid syns

- Förstår att det finns olika förutsättningar för människor i Finland jämfört med i andra länder
- Känner till tre konkreta saker man kan göra/tänka på

Teoretisk bakgrund

- Sociala frågor
 - Hur kan utmaningarna bland de sociala målen synas inom scoutverksamheten
 - Olika typer av fattigdom utöver ekonomisk fattigdom
- Förutsättningar i Finland och andra delar av världen
 - Utbildningssystem, arbetsavtal, statligt stöd...
 - Tillgång till olika varor och produkter, var produceras varor och var säljs de

Rädda barnen har sammanställt sociala frågor och sannolikheten att födas i olika länder i Livets lotteri. Genom lotteriet får man ett land och information om hur det är att födas och leva i landet, det är ett bra verktyg för att reflektera över olika förutsättningar. Livets lotteri hittar du på Rädda barnens sida här:

<https://www.livetslotteri.raddabarnen.se/>

FiSSc har redan en hel del tips om trygghet och tillgänglighet i scoutverksamheten som tar upp sociala frågor. Materialet hittar du på FiSSc:s hemsida här:

<https://www.scout.fi/for-karen/scoutprogrammet/verktyg-for-mangfald/>

UNICEF har en artikel om olika typer av fattigdom och hur den kan se ut. Läs mer om fattigdom på UNICEF:s sida här: <https://unicef.se/fakta/fattigdom>

Praktiska tips inför utbildningen

- Diskutera tillgångar och möjligheter människor i Finland jämfört med andra länder
- Fundera på hur utbildning inverkar på möjligheten att påverka
- Kopplingen mellan arbetsförhållanden, fattigdom och utbildning
- Bjuda in kunnig att berätta
- Diskutera hur råvaror distribueras i världen
- Titta tillsammans på FiSSc:s tillgänglighetsmaterial
- Lek en lek för att påvisa att alla har en egen identitet och ta upp olikheter och likheter mellan deltagarna utöver det gemensamma intresset scouting
- Fundera över hur jämställd den egna scoutkåren är genom att lista tre bra exempel på jämställdhet inom kåren, samt tre exempel på dåliga. Diskutera tillsammans eller i mindre grupper: dela med sig av sina exempel och se vilka skillnaderna och likheterna är mellan olika kårer. Avslutningsvis får alla lista fem saker/mål som främjar jämställdhet inom den egna kåren.

Social hållbarhet konkret

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren repeterar vad som tagits upp om social hållbarhet och vilka konkreta tips som tagits upp. Hen funderar hur det kan användas i vardagen eller i kårverksamheten.

Kunskapsmål

Deltagaren kommer ihåg sina lärdomar om social hållbarhet och kan omvandla dem till konkreta handlingar för vardagen eller kårverksamheten.

Kunskapen innebär i praktiken att:

- Deltagaren kan använda det hen lärt sig som konkreta handlingar i vardagen eller kårverksamheten
- Deltagaren ökar sin kreativitet för hållbara lösningar och initiativ

Praktiska tips inför utbildningen

- Reflektera över vad som tagits upp om social hållbarhet
- Ta upp konkreta saker som kommit upp i de tidigare passen
- Diskutera tillsammans vad man kan göra i vardagen eller scoutverksamheten
- Öppen diskussion efter en stund av individuell tid att reflektera
- Deltagaren skriver 3-5 saker som tagits upp över de tidigare passen och ger förslag på hur dessa kan se ut i praktiken, gemensam diskussion
- I grupper komma skriva ner så många konkreta saker som de kan komma på, sedan berättar, jämför och diskuterar grupperna sina anteckningar med varandra
- Ta upp vad deltagarna lärt sig under tidigare pass, dela några konkreta saker man kan göra och spinn vidare tillsammans för att komma på flera

Självreflektion

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får egen tid att reflektera över den egna relationen till frågorna inom social hållbarhet. Hen får för sig själv beskriva en hållbarare framtid som kan fundera som sikte för egna handlingar för hållbar utveckling.

Kunskapsmål

Deltagaren processar verkligheten och förstår sin egen relation till frågorna inom social hållbarhet. Hen kan föreställa sig en hållbarare framtid som fungerar som sikte för den egna hållbara utvecklingen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Kan hantera verkligheten
- Förstår sin egen roll i den hållbara utvecklingen
- Kan tänka positivt och hoppfullt om framtiden och sina egna handlingar

Teoretisk bakgrund

Stödfrågor:

- Hur påverkar (det vi lärt oss om) mig?
- Vilka känslor väcks, och hur kan jag hantera dem?
- Vad är min roll?
- Vad är mitt ansvar?
- Vad kan jag göra?

Praktiska tips inför utbildningen

- Deltagarna får en utsatt tid och stödfrågorna och tar egen tid för reflektioner, deltagaren har anteckningsmaterial för att skriva ner sina tankar.
- Deltagarna får brevmaterial och skriver ner sina tankar med hjälp av stödfrågor. Brevens försluts och öppnas efter avslutad utbildning.
- Deltagaren beskriver hur en hållbarare framtid kunde se ut enligt hen, visionen kan fungera som en personlig kompass

Målen för ekonomisk hållbarhet: 8, 9, 10, 12

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren bekantar sig med de globala målen för ekonomisk hållbarhet, och vilka åtgärder som skall uppnås globalt genom delmålen. Kursdeltagarna funderar tillsammans på de olika målen.

Kunskapsmål

Kursdeltagaren får insikt i vilka åtgärder som skall uppnås globalt för att främja den ekologiska hållbarheten.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- vet vad som menas med ekonomisk hållbarhet.
- förstår vilka åtgärder som görs globalt för den ekonomiska hållbarheten.
- vet hur ekonomisk hållbarhet kan se ut i praktiken.

Teoretisk bakgrund

De globala målen för ekologisk hållbarhet är mål 8: anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 10: minskad ojämlikhet samt mål 12: hållbar konsumtion och produktion.

Målen och deras delmål finns beskrivna på följande sidor:

<https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

<https://www.globalamalen.se>

Praktiska tips inför utbildningen

- I grupper läsa igenom och diskutera målen med stödfrågor, sedan diskutera alla tillsammans och dela tankar och funderingar
- Berätta för deltagarna vilka målen och delmålen är, deltagarna får sedan sortera saker till de olika målen för att komma ihåg. Gemensam diskussion
- Tipsrunda om målen och delmålen med frågor som diskuteras. Gemensam diskussion för att dela idéer och funderingar

Insikt i ekonomisk hållbarhet

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får större insikt om delar av målen för ekonomisk hållbarhet. Hen lär sig hur konsumtion påverkar klimatet och arbetsavtal.

Kunskapsmål

Deltagaren har en större förståelse för konsumtion och hurdan påverkan det kan ha. Hen lär sig hur man kan konsumera mera hållbart.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Förstår dagens normer kring konsumtion
- Kan några exempel på hur man kan konsumera mer medvetet

- Förstår kopplingen mellan konsumtion, miljö och arbetsförhållanden
- Känner till tre konkreta saker man kan göra/tänka på

Teoretisk bakgrund

- Förstå hur konsumtion påverkar klimatet
 - Utsläpp och kemikalier vid produktion
 - Stor användning av och belastning på naturresurser
 - Att reparera och använda det vi har längre är önskvärt
- Förstår att dagens samhälle bygger på "slit och släng"-kultur
 - Normen och marknadsföring att man aldrig har tillräckligt
 - Förstår att vi i I-länder överkonsumerar
- Förstår kopplingen mellan låga priser och dåliga arbetsförhållanden
 - Kakao- och textilbranschen exempel på utsatta grupper
 - Certifieringar som hjälper oss välja bättre, t.ex. fair trade, GOTS, miljömärket svanen...

The story of stuff (på engelska) är en 20 minuters video som förklarar dagens linjära ekonomi och hur miljö och människor påverkas av dagens konsumtion. Den är en bra grund för att leda undervisning och diskutera ekonomisk hållbarhet. Videon berättar tydligt om alla skeden av konsumtion och dess för och nackdelar, hur systemet kom till och hur det borde se ut istället.

Videon finns på youtube här: <https://www.youtube.com/watch?v=9GorqroiqgM>

Marthaförbundet har en publikation om klädkonsumtion, tips för en hållbarare garderob och certifieringar. Info om textilproduktionens miljöeffekter finns på s. 21, tillsammans med statistik på finländares textilanvändning s. 6 och 9 får vi en helhetsbild. Tips på märkningar och certifieringar finns på s. 30. Intresserar en hållbarare garderob finns bra tips på s. 13 och 16.

Publikationen hittar du via issuu här:

https://issuu.com/marthaforbundet/docs/nya_garderoben_webb_1

Besök det digitala museet Carbon Ruins som befinner sig på år 2053 och ser tillbaka på tiden före Parisavtalet och koldioxidneutralitet genomfördes. Det är ett spännande sätt att fundera på hur det vi konsumerar idag påverkar vår och miljöns hälsa. På Naturskyddsföreningens sida finns förutom museiföremål (längre ner på sidan) också videoresurser och uppgifter.

Besök museet på Naturskyddsföreningens sida:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/bortom-fossilsamhallet/>

Natur och Miljö har kampanjen Reparera mera som tar upp hur man reparerar olika föremål som finns i hushållet. Kampanjen har bra guider för olika reparationer och ger grund till diskussion om hur vi tar hand om våra saker.

Besök Kampanjen på Natur och miljöns sida här:

<https://www.naturochmiljo.fi/repareramera/>

Praktiska tips inför utbildningen

- Fundera på om det finns saker hemma som inte används/ används väldigt sällan
- Ta upp medveten konsumtion och vad som menas med det
- Ta upp olika certifieringar för olika produkter
- I grupper ta reda på vilka organisationer och certifieringar som finns och vad de gör (t.ex. Fairtrade)
- Jämföra priser på olika produkter och diskutera hur löner och arbetsförhållanden påverkas
- Ta upp konceptet cirkulär ekonomi
- Diskutera hur reparation och återanvändning kan se ut i vardagen eller scoutverksamheten
- Samla vanligt "skräp" från vardagen/scoutverksamheten och använd det för pysselprojekt. Led en diskussion om konsumtion under workshopen.
- I grupper komma skriva ner så många konkreta saker som de kan komma på, sedan berättar, jämför och diskuterar grupperna sina anteckningar med varandra
- Bjud in kunnig att berätta/visa hur man lappar kläder eller hur man kan göra nytt av gammalt

Ekonomisk hållbarhet konkret

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren repeterar vad som tagits upp om ekonomisk hållbarhet och vilka konkreta tips som tagits upp. Hen funderar hur det kan användas i vardagen eller i kårverksamheten.

Kunskapsmål

Deltagaren kommer ihåg sina lärdomar om ekonomisk hållbarhet och kan omvandla dem till konkreta handlingar för vardagen eller kårverksamheten.

Kunskapen innebär i praktiken att:

- Deltagaren kan använda det hen lärt sig som konkreta handlingar i vardagen eller kårverksamheten
- Deltagaren ökar sin kreativitet för hållbara lösningar och initiativ

Praktiska tips inför utbildningen

- Reflektera över vad som tagits upp om ekonomisk hållbarhet
- Ta upp konkreta saker som kommit upp i de tidigare passen
- Diskutera tillsammans vad man kan göra i vardagen eller scoutverksamheten
- Öppen diskussion efter en stund av individuell tid att reflektera
- Deltagaren skriver 3-5 saker som tagits upp över de tidigare passen och ger förslag på hur dessa kan se ut i praktiken, gemensam diskussion
- I grupper komma skriva ner så många konkreta saker som de kan komma på, sedan berättar, jämför och diskuterar grupperna sina anteckningar med varandra
- Ta upp vad deltagarna lärt sig under tidigare pass, dela några konkreta saker man kan göra och spinn vidare tillsammans för att komma på flera

Självreflektion

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får egen tid att reflektera över den egna relationen till frågorna inom ekonomisk hållbarhet. Hen får för sig själv beskriva en hållbarare framtid som kan fundera som sikte för egna handlingar för hållbar utveckling.

Kunskapsmål

Deltagaren processar verkligheten och förstår sin egen relation till frågorna inom ekonomisk hållbarhet. Hen kan föreställa sig en hållbarare framtid som fungerar som sikte för den egna hållbara utvecklingen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Kan hantera verkligheten
- Förstår sin egen roll i den hållbara utvecklingen
- Kan tänka positivt och hoppfullt om framtiden och sina egna handlingar

Teoretisk bakgrund

Stödfrågor:

- Hur påverkar (det vi lärt oss om) mig?
- Vilka känslor väcks, och hur kan jag hantera dem?
- Vad är min roll?

- Vad är mitt ansvar?
- Vad kan jag göra?

Praktiska tips inför utbildningen

- Deltagarna får en utsatt tid och stödfrågorna och tar egen tid för reflektioner, deltagaren har anteckningsmaterial för att skriva ner sina tankar.
- Deltagarna får brevmaterial och skriver ner sina tankar med hjälp av stödfrågor. Brevens försluts och öppnas efter avslutad utbildning.
- Deltagaren beskriver hur en hållbarare framtid kunde se ut enligt hen, visionen kan fungera som en personlig kompass

Internationella dagar

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren bekantar sig med internationella dagar som uppmärksammar hållbarhet och funderar på vad man kan göra i praktiken.

Kunskapsmål

Deltagaren lär sig om existerande engagemang och vilka konkreta saker man kan göra för att uppmärksamma olika frågor.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Vet att det finns många initiativ kring hållbarhet
- Kan konkreta exempel på vad man kan göra och får en knutpunkt för engagemang

Teoretisk bakgrund

Nedan finns förslag på internationella dagar. Det är bra att diskutera varför dagen finns, vad man uppmärksammar och vad man konkret kan göra/tänka på för att delta/uppmärksamma dagen.

Ekologisk hållbarhet	Social hållbarhet	Ekonomisk hållbarhet
Internationella våtmarksdagen 2.2	Thinking day 22.2	Fairtrade fortnight 22.2
Internationella skogsdagen 21.3	Internationella fredsdagen 20.9	Skräpplockardagen (september)
Internationella vattendagen 22.3	Världshungerdagen 16.10	Circular Monday (november)
Earth day 22.4	Barnkonventionens dag 19.11	Overshoot day
Internationella dagen för biologisk mångfald 22.5	Internationella dagen för mänskliga rättigheter 10.12	
Östersjödagen (augusti)		

Praktiska tips inför utbildningen

- I grupper ta reda på information om en dag och sedan presentera för varandra
- Berätta vad dagen uppmärksammar och diskutera tillsammans vad man kan göra konkret
- Para dagen med beskrivningen och förslag på vad man kan göra, sedan fundera tillsammans om man kommer på fler idéer

Omvärldsbevakning hållbarhet

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren tar reda på vad som rapporteras i media om de olika aspekterna av hållbarhet. Deltagarna diskuterar tillsammans vad de hittat och reflekterar över vad som styr vad media rapporterar om.

Kunskapsmål

Deltagaren får insikt i vad som händer och görs för de olika aspekterna av hållbarhet. Hen vet vad som styr vad media rapporterar om.

Kunskapen innebär i praktiken att:

- Tar reda på vilka hållbara initiativ som görs
- Reflekterar över vad som styr vad media rapporterar om
- Funderar på hur media väljer ämnen att rapportera om

Praktiska tips inför utbildningen

- Individuellt eller i små grupper tar reda på vad media rapporterar om. Deltagarna sammanfattar sedan det de hittat för varandra. Gemensam diskussion om vad media rapporterar och varför (klick, läsare...)
- Dela ut tidningar/tidskrifter som deltagarna får läsa i, eller låt deltagaren söka media på sin telefon
- Diskutera tillsammans vad ni läst och vilka känslor det väckte

Kommunicera hållbar utveckling

Beskrivning av aktiviteten

Deltagarna lär sig om vikten att prata om klimatförändringarna samt hur man kan diskutera ämnet på ett uppmuntrande sätt. Hen får fundera på olika sätt att kommunicera och vilka tankar och känslor som väcks.

Kunskapsmål

Deltagaren lär sig om olika sätt att kommunicera kring hållbarhet och vilken effekt de har. Hen blir tryggare i att kommunicera om kårens hållbara aktiviteter.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Förstår att klimatoro kan lindras av att prata om det och göra något för det
- Har bekantat sig med de fem psykologiska spärrarna
- Förstår att olika sätt att kommunicera också tas emot på olika sätt
- Reflekterar över hur den egna kåren kommunicerar

Teoretisk bakgrund

Per Espen Stoknes har arbetat med relationen mellan människa och miljö från olika synvinklar och har presenterat fem psykologiska spärrar vi har då vi får information om klimatforskning. De här spärrarna får oss att vilja tänka på annat hellre än att engagera oss, och är bra att känna till när man pratar om klimatet eller andra svåra ämnen. Läs mer om Per Espen Stokne och de fem psykologiska spärrarna i en artikel på Skogsindustriernas sida här:

<https://www.skogsindustrierna.se/bioekonomi/det-har-ar-bioekonomi/skogen-och-klimatet/per-espens-klimatparadox/>

Serien Klimatparadoxen på YLE ger också bra tankar om hur kommunikation kring klimatet ser ut och hur det påverkar oss. Alla 7 avsnitt är bra och givande, avsnitt 3 och 5 tar upp många tankar kring just kommunikation. Du hittar serien Klimatparadoxen på YLE Arenan här: <https://arenan.yle.fi/1-50118864>

Bli målmedveten är en kort quiz med personliga tips om FNs 17 mål för hållbar utveckling. Genom quizen får man både bra information om hållbar utveckling samt tips på ca. tre mål som möter ens intressen. Det finns också förslag på saker man kan göra för att hjälpa baserat på hur man svarat.

Bekanta dig med materialet på Globala målens hemsida här:

<https://www.globalamalen.se/bli-malmedveten/#/>

Praktiska tips inför utbildningen

- Ta upp vikten av att prata om klimatförändringarna och den hållbara utvecklingen. till exempel för att sprida kunskap, lindra oro eller uppmuntra initiativ.
- Titta tillsammans på ett avsnitt/ett klipp av Klimatparadoxen och diskutera vad ni hört och vilka tankar det väcker
- Gör teater på olika situationer där hållbarhet tas upp och testa på olika sätt att kommunicera dömande/uppmuntrande
- Gemensam diskussion om omvärldsbevakningarna och vilka typer av media som väckte vilka känslor
- Fundera individuellt på vilka hållbara saker ni gör i kåren, fundera sedan tillsammans på hur ni kommunicerar/synliggör dessa saker.

Självreflektion

Beskrivning av aktiviteten

Deltagaren får egen tid att reflektera över alla lärdomar hen fått. Hen kan föreställa sig en hållbarare framtid som fungerar som sikte för den egna hållbara utvecklingen samt för kommunikation om hållbarhet.

Kunskapsmål

Deltagaren processar verkligheten och förstår sin egen relation till hållbar utveckling, samt sin möjlighet att påverka den. Hen kan föreställa sig en hållbarare framtid som fungerar som sikte för den egna hållbara utvecklingen.

Kunskapen innebär i praktiken att deltagaren:

- Kan hantera verkligheten
- Förstår sin egen roll i den hållbara utvecklingen
- Kan tänka positivt och hoppfullt om framtiden och sina egna handlingar

Teoretisk bakgrund

Stödfrågor:

- Hur påverkar (det vi lärt oss om) mig?
- Vilka känslor väcks, och hur kan jag hantera dem?
- Vad är min roll?
- Vad är mitt ansvar?
- Vad kan jag göra?

Praktiska tips inför utbildningen

- Deltagarna får en utsatt tid och stödfrågorna och tar egen tid för reflektioner, deltagaren har anteckningsmaterial för att skriva ner sina tankar.
- Deltagarna får brevmaterial och skriver ner sina tankar med hjälp av stödfrågor. Breven försluts och öppnas efter avslutad utbildning.
- Deltagaren beskriver hur en hållbarare framtid kunde se ut enligt hen, visionen kan fungera som en personlig kompass